

W KALEJDOSKOPIE PRZYJAŹNI

Dzień Myśli Braterskiej kojarzy się nam wszystkim ze szczęściem, radością, czymś, co jest idealne. Bardzo często rzeczywistość nie przystaje do naszych wyobrażeń i marzeń. Jak uniknąć rozczarowań, jak ochronić przed nimi naszych najmłodszych. Słowa pociechy, uczucie współczucia i miłości są dobre i działają jak balsam, ale nasze myśli i serca zwykle jeszcze długo cierpią i wspominają. Jak ustrzec, jak przygotować na różne niespodzianki życia dzieci i dorastającą młodzież. Jak samemu chronić się przed takimi razami.

Nie ma lekarza, do którego można by pójść po receptę, nie ma też takiej apteki i lekarstwa na leczenie takich ran i zmniejszanie cierpienia i bólu.

Pozostaje właściwie jedno uczyć się być przyjacielem. Możesz zaproponować w ramach zuchowych zbiórek takie zabawy, które pomogą rozpoznawać przyjaźń i przyjaciół. Pomogą także być przyjacielem i zrozumieć czym powinna być przyjaźń.

Może uda się Wam spotkać 22 lutego, w szczególny dzień dla wszystkich skautów na całym świecie. Tego dnia przypada rocznica urodzin wielkiego twórcy skautingu - Generała Roberta Baden - Powella. Wszyscy w tym dniu wysyłają do siebie pozdrowienia, by szerzyć idee braterstwa i przyjaźni.

Zwyczaj ten od wielu lat stosowany jest przez zuchy, harcerzy i instruktorów. Zachęcam wszystkie gromady zuchowe, drużynowych i zuchy by w tym roku także wysłały pozdrowienia.

Myślę także, że oprócz wysyłania pozdrowień warto w gromadzie popracować nad przyjaźnią i braterstwem. Stąd pomysł na takie spotkania. Można je przeprowadzić wszystkie, można wybrać jedno, można skorzystać z niektórych pomysłów. A może nasza propozycja będzie inspiracją do ciekawych zbiórek zuchowych Twojego autorstwa.

"PRAWDZIWYCH PRZYJACIÓŁ POZNAJEMY W BIEDZIE"

1. Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki.
2. Gawęda drużynowego o tym, jak Kacper stracił przyjaciela tylko dlatego, że w związku z utratą pracy przez tatę zaczęło się jego rodzinie powodzić coraz gorzej. Po gawędzie rozmowa z dziećmi na temat postępowania przyjaciela Kacpra, motywów i słuszności decyzji.
3. Gry i ćwiczenia (budowanie zaufania):
 - "Prowadzenie Ślepeca" - ćwiczenie w parach . Jeden zuch zamyka oczy, a zadaniem drugiego jest bezpieczne jego przeprowadzenie. Zmiana ról.
 - "Zuchowy pilot" - ćwiczenie w parach. Jednemu zuchowi zakładamy opaskę na oczy, zadaniem drugiego jest przeprowadzenie go bezpiecznie przez teren z wieloma kałużami, mówiąc mu w którą stronę i ile kroków powinien zrobić w określonym kierunku.
4. Ćwiczenia teatralne (doskonalenie umiejętności komunikowania się i odczytywania sygnałów bez użycia słów. Rozwijanie empatii.)
 - Pantomimiczne wyrażanie uczuć.
Zuchy - ochotnicy lub wskazani wyliczanką przedstawiają różne uczucia. Pozostałe zuchy muszą odgadnąć, jakie to było uczucie.
 - W kole krąży kartka z napisanym na niej zdaniem. Kiedy zuch dostaje kartkę wyciąga z worka los, na którym jest jedno słowo określające jakieś uczucie, stan emocjonalny (strach, gniew, rozpacz, wstyd, wrogość, podejrzliwość, inne) musi w takim nastroju przeczytać zdanie np. ze złością, rozpaczą itd.

5. Krąg rady: rozmowa z zuchami na temat:
- Jak się czuły, gdy były prowadzone i kierowane przez drugiego zucha, jak się czuły, gdy same prowadziły koleżankę lub kolegę,
 - Czy łatwo jest kimś kierować, prowadzić go,
 - Określenia, co się dzieje z twarzą osoby radosnej, zmartwionej, przestraszonej?
 - Co się dzieje z rękami, gdy ktoś jest zdenerwowany, przyjazny, onieśmielony?
 - Co się dzieje z nogami osoby bezradnej, chcącej nawiązać kontakt?
- Drużynowy podkreśla, że w gromadzie zuchów powinniśmy mieć do siebie zaufanie, każdy zuch powinien umieć rozpoznawać różne uczucia i stany emocjonalne i właściwie na nie reagować. Powinniśmy pomagać tym, którzy nie radzą sobie z onieśmieleniem i okazywaniem uczuć.
- Zuchy zastanowią się, kto w ich otoczeniu ma takie kłopoty i warto okazać mu, że nie jest sam, że obok może znaleźć, kolegę, kumpla, przyjaciela. Dla takiej osoby warto przygotować jakiś niewielki podarunek i dać mu tym samym znać o sobie, może to być, kartka z pozdrowieniami, zaproszenie na zbiórkę.
6. Piosenki i pląsy: nauka piosenki "Každy zuch".
 7. Majsterka: wykonanie kartki okolicznościowej i napisanie pozdrowień, wykonanie i napisanie zaproszenia na zbiórkę.
 8. Zadanie międzyzbiórkowe - dostarczyć kartkę i zaproszenie adresatom.
 9. Obrzędowe zakończenie zbiórki.

"SZTUKA ZDOBYWANIA PRZYJACIÓŁ"

1. Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki. Jeśli na zbiórkę przyjdą zaproszeni przez zuchy koledzy od początku znajdźcie dla nich miejsce na zbiórce, w szóstce kolegi, wydaje się będzie im najlepiej.
2. Gry i ćwiczenia (przełamanie onieśmielenia, pomoc w zapamiętywaniu imion):
 - "Nazywam się i ...". Wszyscy stają w kręgu. Každy po kolei:
 - wymienia swoje imię oraz pokazuje swój charakterystyczny gest,
 - wymienia swoje imię oraz pokazuje pantomimicznie, co lubi robić,
 - wymienia swoje imię oraz przedstawia pantomimicznie ulubione zwierzę,
 - wymienia swoje imię oraz wydaje jakiś zabawny dźwięk.

Za každy razem grupa powtarza imię, ruchy lub dźwięki danej osoby.

 - "Rymowanki z piłką". Wszyscy stoją lub siedzą w kręgu. Dziecko wybiera jakąś osobę i rzuca do niej piłkę. Odbierający piłkę musi podać imię rzucającego. Teraz wszyscy podają jak najwięcej rymujących się wyrazów do tego imienia.
3. Gawęda (na podstawie rozdziału "Kalejdoskop przyjaźni" książki Ryby i dzieci głosu nie mają? Twój głos o koleżeństwie, przyjaźni i miłości, autorstwa ks. Janusza Tarnowskiego oraz Dziecięcego Zespołu Redakcyjnego).

Gdyby tak włożyć przyjaźń do kalejdoskopu to znaczy do takiej zabawki - rurki, w której znajdują się różnobarwne szkiełka. Dzięki umieszczonym tak małym zwierciadełkom można zobaczyć piękne widoki. Przyjaźni nie można włożyć do takiej rurki, bo nie jest rzeczą. Trzeba ją zbadać, by zobaczyć jej widoki.

Takie badanie przeprowadzono w kwietniu 1992 roku, gdy dzieci ze Świnoujścia udzieliły odpowiedzi na dwa pytania:

 - Czy masz przyjaciela (przyjaciółkę)?
 - Jak zdobyć przyjaciela (przyjaciółkę)?

Najwięcej odpowiedziało dziewcząt - 35 i tylko 4 chłopców. Najmłodsi mieli 7,5 i 8 lat. Większość miała 11 lat. Prawie wszyscy napisali, że mają osobę, którą można

nazwać przyjacielem. Do braku przyjaciela przyznała się jedna dziewczynka i jeden chłopiec. Wszystkie dzieci opisywały swoją przyjaźń. Kiedy się ona zaczęła, kto jest ich przyjacielem, o czym rozmawiają, co ich łączy. Podali też wiele rad i sposobów jak zdobywać przyjaciół.

Takich rad udzieliła najmłodsza dziewczynka: "Żeby mieć przyjaciela, należy mu pomagać w potrzebie, bawić się z nim, wpisać mu się do pamiętnika, dzielić się z nim słodyczami i oranzadą".

Ciekawa jestem, jakich rad i sposobów zdobywania przyjaciół moglibyście udzielić wy sami. Za chwilę spotkacie się w szóstkach i spiszecie swoje pomysły, następnie zaprezentujecie je całej drużynie.

4. Piosenki i pląsy: nauka piosenki "Každy zuch" - ciąg dalszy.
5. Gry i ćwiczenia:
 - "Przepis na zdobywanie przyjaciół" - w szóstkach zuchy i zaproszone dzieci przygotowują listę pomysłów na zdobycie przyjaciół .
Prezentacja sposobów i wspólne ułożenie jednej listy. Zawieszenie jej w widocznym miejscu odbywania zbiórek.

Drużynowy może mieć dodatkową listę, która powstała z pomysłów dzieci ze Świnoujścia. Oto ich propozycje (także z książki Ryby i dzieci głosu nie mają?)

- mieć dobre serce, lubić, kochać bliźnich,
 - być prawdomównym i szczerym,
 - nie "obgadywać się",
 - umieć pocieszać w zmartwieniach,
 - nie być mściwym i zazdrosnym,
 - być koleżeńskim,
 - ufać sobie wzajemnie,
 - nie przechwalać się,
 - szanować własność drugiego człowieka,
 - oddawać rzeczy pożyczone, zgodnie się bawić,
 - mieć w sobie przewagę cech pozytywnych,
 - nie zdradzać powierzonych sekretów,
 - być uczciwym,
 - nie używać brzydkich słów,
 - słuchać rodziców,
 - mieć czas i uśmiech dla otoczenia,
 - być tolerancyjnym,
 - nie robić niepotrzebnych przykrości,
 - umieć przyznać się do błędu i przeproszać,
 - być miłym i życzliwym dla wszystkich,
 - nie oczekiwać od innych wynagrodzenia,
 - mieć dobry humor.
6. Piosenki i pląsy: nauka piosenki Naprzód lewa, prawa. (Śpiewnik: Wesół i śmiały. Piosenki zuchowe.)
 7. Majsterka: Portret mojego przyjaciela - malowanie farbami plakatowymi, kredkami, węglem, ołówkiem, piórkiem, techniki łączone. Zawieszenie przygotowanych portretów w Galerii przyjaciół.
 8. Krąg rady:
 - ocena aktywności dzieci, wykonanych prac i zadań,
 - podsumowanie ziórki,
 - zaproszenie do udziału w ziórkach zaproszonych gości.

- wspólne zastanowienie się do kogo możemy wysłać kartkę z pozdrowieniami, zaprosić go na zbiórkę, by razem z nami bawił się.
9. Obrzędowe zakończenie zbiórki.

Do opracowania wykorzystałam książki:

- Ryby i dzieci głosu nie mają? Twój głos o koleżeństwie, przyjaźni i miłości. Ks. Janusza Tarnowskiego oraz Dziecięcego Zespołu Redakcyjnego,
- Polubić szkołę. Marioli Chomczyńskiej - Miliszkiewicz i Doroty Pankowskiej.
- Wesół i śmiały. Piosenki zachowe.

W tym szczególnym dniu wszystkim wychowawcom, instruktorom zachowym, drużynowym gromad zachowych, dzieciom oraz sympatykom i przyjaciółom przekazuję serdeczne pozdrowienia. Niech nas łączy wspólna zabawa, praca, myśli. Trwajmy w naszych marzeniach, nie zapominajmy o nich. Dzięki nim, i naszym wysiłkom znowu spotkamy się na kolejnej zbiórce, przy ognisku, w zwyczajnym i nie zwyczajnym dniu radości, z dobrym słowem, uczynkiem, otwartym sercem i pomocną dłonią.
hm. Teresa Wieczorek